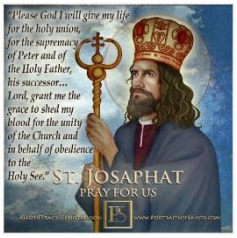
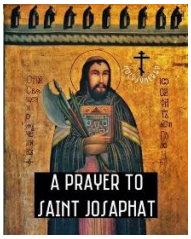
บทเทศน์และข้อคิด วันพฤหัสบดีที่ 12 พฤศจิกายน 2026
นักบุญโยซาฟัต พระสังฆราชและมรณสักขี ศต 16-17

บทอ่าน: ฟีเลโมน 7–20 และ ลูกา 17:20–25

หัวข้อไตร่ตรอง: “ยอมเสียชีวิตเพื่อเอกภาพ ดีกว่ามีชีวิตอยู่ท่ามกลางความแตกแยก”
ใจความสำคัญ: “พระอาณาจักรของพระเจ้าอยู่ท่ามกลางท่านทั้งหลาย” (ลก 17:21)
คำถามหนึ่งที่น่าคิดมากว่า “อะไรทำให้พระศาสนจักรเจ็บปวดมากที่สุด? การเบียดเบียนจากศัตรูภายนอก หรือความแตกแยกของลูก ๆ ภายในครอบครัวเดียวกัน?” **การเบียดเบียนอาจทำให้พระศาสนจักรเสียเลือดเนื้อ แต่ความแตกแยกอาจทำให้พระศาสนจักรเสียหัวใจ!** วันนี้เราระลึกถึงนักบุญองค์หนึ่งซึ่งชีวิตของท่านเป็นคำตอบที่ทรงพลังอย่างยิ่ง ท่านคือนักบุญโยซาฟัต พระสังฆราชและมรณสักขี ผู้ยอมหลั่งเลือดของตนเอง**เพื่อความเป็นหนึ่งเดียวของคริสตชน** แต่เรื่องราวของท่านมีความลึกซึ้งกว่านั้น เพราะท่านไม่ได้ถูกฆ่าโดยผู้ที่ไม่เชื่อในพระเยซูคริสตเจ้า หากถูกสังหารท่ามกลางความขัดแย้งระหว่างคริสตชนด้วยกันเอง! นี่คือโศกนาฏกรรมที่เตือนใจพระศาสนจักรทุกยุคทุกสมัย

1. เด็กหนุ่มที่เห็นประกายไฟจากไม้กางเขน

นักบุญโยซาฟัตเกิดประมาณ ค.ศ. 1580 ในดินแดนที่ปัจจุบันเป็นประเทศยูเครน มีชื่อเดิมว่า ยอห์น คุนต์เซวิช (John Kuntsevych) มีเรื่องเล่าจากชีวประวัตินักบุญว่า ขณะที่ท่านยังเป็นเด็ก วันหนึ่งมารดาพาท่านเข้าไปในวัด เด็กชายยอห์นมองดูพระรูปพระเยซูเจ้าบนไม้กางเขน และถามมารดาว่า “ทำไมพระเยซูเจ้าจึงต้องถูกตรึงกางเขน?” มารดาอธิบายว่า เพราะพระองค์ทรงรักมนุษย์และต้องการช่วยมนุษย์ให้รอดพ้น ตามตำนานเล่าขานกันมา ขณะนั้นมีประกายไฟจากพระรูปพระเยซูเจ้าพุ่งเข้าสู่หัวใจของเด็กชาย และนับจากวันนั้น หัวใจของเขาก็ลุกเป็นไฟด้วยความรักต่อพระเยซูเจ้า เรื่องนี้เป็นเพียงตำนานเกี่ยวกับชีวิตนักบุญ มิใช่เหตุการณ์ที่พิสูจน์ได้ทางประวัติศาสตร์ แต่มีความหมายงดงามเหลือเกิน “**ไฟแห่งความรักของพระเยซูเจ้า เมื่อเข้าไปในหัวใจ**

มนุษย์แล้ว ย่อมเปลี่ยนชีวิตของมนุษย์ผู้นั้นตลอดไป” เมื่อเติบโตขึ้น ท่านละทิ้งโอกาสที่จะมีชีวิตสุขสบายในฐานะพ่อค้า เข้าสู่อารามนักบุญบาซิลในปี ค.ศ. 1604 และรับชื่อใหม่ว่า **โยซาฟัต** ต่อมาท่านได้รับศีลบวชเป็นพระสงฆ์ และได้รับแต่งตั้งเป็นพระสังฆราช ก่อนจะเป็นอัครสังฆราชแห่งโปลอตสค์ สิ่งที่น่าทึ่งคือ **ท่านไม่ได้ต้องการให้คริสตชนตะวันออกละทิ้งธรรมประเพณีของตนเอง แต่ต้องการให้คริสตชนมีเอกภาพกับพระศาสนจักรแห่งกรุงโรม โดยยังรักษาจารีตพิธีกรรมไบแซนไทน์อันงดงามไว้** ท่านเข้าใจความจริงที่สำคัญอย่างหนึ่งว่า “เอกภาพไม่ได้หมายความว่าทุกคนต้องเหมือนกัน แต่หมายความว่า แม้เราจะแตกต่างกัน เราก็ยังสามารถมีหัวใจดวงเดียวกันในพระเยซูคริสตเจ้า”

2. นักบุญผู้ถูกฆ่าเพราะต้องการให้พี่น้องคืนดีกัน

ในยุคนั้น ความขัดแย้งระหว่างคริสตชนที่เป็นหนึ่งเดียวกับกรุงโรมและคริสตชนนิกายออร์โธดอกซ์รุนแรงมาก มีทั้งความเข้าใจผิด การแข่งขันด้านอำนาจ และความหวาดระแวง นักบุญโยซาฟัตเองก็อยู่ท่ามกลางความขัดแย้งนี้ และการทำงานของท่านก็เป็นที่โต้แย้งอย่างหนัก มีผู้เตือนท่านว่า “ท่านอาจถูกฆ่าตาย!” แต่ท่านเคยประกาศว่า **ท่านพร้อมจะสละชีวิตเพื่อความเป็นหนึ่งเดียวของพระศาสนจักร** วันที่ 12 พฤศจิกายน ค.ศ. 1623 ที่เมืองวีเต็บสค์ ฝูงชนที่โกรธแค้นบุกเข้ามาทำร้ายท่าน ท่านถูกสังหารอย่างโหดร้ายด้วยขวาน ร่างกายของท่านถูกนำไปทิ้งในแม่น้ำ และที่อัศจรรย์มากคือศพของท่านลอยมาถึงกรุงโรม ท่านมีอายุเพียงประมาณ 43 ปี! แต่สิ่งที่น่าประหลาดใจคือ ความตายของท่านกลับกระตุ้นให้ผู้คนจำนวนหนึ่งหันมาทบทวนความเกลียดชังของตนเอง แม้แต่เมเลติอุส สโมทริซกี (Meletius Smotrytsky) พระสังฆราชคู่ขัดแย้งคนสำคัญ ก็ได้คืนดีกับกรุงโรมในเวลาต่อมา

“**คนที่ใช้ความรุนแรงอาจทำลายร่างกายของนักบุญได้ แต่ไม่สามารถฆ่าความรักที่นักบุญได้หว่านไว้ในหัวใจของผู้คน**” นี่คือชัยชนะของมรณสักขี ไม่ใช่ชัยชนะด้วยอาวุธ แต่เป็นชัยชนะด้วยความรัก

3. นักบุญเปาโลสอนให้เราเปลี่ยนศัตรูเป็นพี่น้อง

บทอ่านแรกวันนี้จากจดหมายถึงฟีเลโมน เป็นจดหมายสั้น ๆ แต่มีพลังมหาศาล นักบุญเปาโลเขียนถึงฟีเลโมน เพื่อขอให้เขาต้อนรับโอเนสิมัส ซึ่งเคยเป็นทาสของเขา และบัดนี้ได้กลายเป็นคริสตชนแล้ว นักบุญเปาโลไม่ได้เพียงขอให้ฟีเลโมนยกโทษ แต่ขอให้เขาต้อนรับโอเนสิมัสในฐานะพี่น้องที่รักในพระเยซูเจ้า **นี่คือการเปลี่ยนความสัมพันธ์อย่าง**

ลึกซึ้ง จากนายกับทาส มาเป็นพี่น้องในพระเจ้า นักบุญเปาโลยังกล่าวด้วยความรักว่า หากโอเนสิมัสทำอะไรผิดหรือเป็นหนี้อะไร ก็ให้คิดบัญชีกับท่านเอง ช่างคล้ายกับพระเยซูเจ้าบนไม้กางเขน ผู้ทรงรับภาระบาปของเราเพื่อให้เราได้รับการคืนดีกับพระบิดา! *ในครอบครัวของเรา ในชุมชนวัดของเรา บางครั้งมีคนที่เราไม่อยากพูดด้วย มีคนที่เคยทำให้เราเสียใจ มีคนที่เราไม่อยากให้อภัย พระวาจาวันนี้ถามเราว่า "เรามองเขาเป็นศัตรูที่ต้องเอาชนะ หรือเป็นพี่น้องที่เราต้องพยายามนำกลับคืนมา?" นักบุญโยซาฟัตเตือนเราว่า การรักษาความจริงเป็นสิ่งสำคัญ แต่ความจริงต้องได้รับการประกาศด้วยความรัก มิใช่ด้วยความเกลียดชัง*

4. พระอาณาจักรของพระเจ้าเริ่มต้นตรงไหน?

ในพระวรสารวันนี้ ชาวฟาริสีถามพระเยซูเจ้าว่า พระอาณาจักรของพระเจ้าจะมาถึงเมื่อใด พระเยซูเจ้าทรงตอบว่า "พระอาณาจักรของพระเจ้าอยู่ท่ามกลางท่านทั้งหลาย" หมายความว่า พระอาณาจักรของพระเจ้าไม่ใช่เพียงเหตุการณ์ในอนาคต แต่ได้เริ่มปรากฏแล้วในองค์พระเยซูคริสตเจ้า และในชีวิตที่ตอบรับความรักของพระองค์ เมื่อคนสองคนที่เคยทะเลาะกันยอมคืนดีกัน พระอาณาจักรของพระเจ้าก็กำลังปรากฏ เมื่อสามียอมกล่าวคำว่า "ขอโทษ" กับภรรยา เมื่อพี่น้องยอมให้อภัยกัน เมื่อสัตบุรุษในวัดเลิกแบ่งพรรคแบ่งพวก พระอาณาจักรของพระเจ้าก็เริ่มเป็นจริงในชีวิตของเรา พระเยซูเจ้าไม่ได้ทรงสั่งให้เรารอจนกว่าทุกคนจะเป็นคนดีแล้วจึงรักกัน พระองค์ทรงเชื้อเชิญให้เราเริ่มรักกัน เพื่อโลกจะค่อย ๆ ดีขึ้น

5. อยากเล่าเรื่องให้ฟัง

ในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง มีเพื่อนบ้านสองคนทะเลาะกันอย่างรุนแรง จนคนหนึ่งสร้างกำแพงสูงกั้นระหว่างบ้านทั้งสอง หลายปีผ่านไป ทั้งสองไม่พูดกันเลย วันหนึ่ง ชายคนหนึ่งจ้างช่างไม้ให้สร้างรั้วสูงขึ้นอีก เพื่อไม่ต้องเห็นหน้าคู่กรณี แต่เมื่อเขากลับมาถึงบ้าน เขากลับพบว่าช่างไม้ไม่ได้สร้างรั้ว หากสร้างสะพานเล็ก ๆ ข้ามลำธารที่แบ่งบ้านทั้งสองออกจากกัน ทันใดนั้น เพื่อนบ้านที่เคยทะเลาะกันเดินข้ามสะพานมาหาเขา แล้วกล่าวว่า "ฉันไม่คิดเลยว่า หลังจากที่เราทะเลาะกันมานาน เธอจะเป็นฝ่ายสร้างสะพานมาหาฉันก่อน" ทั้งสองโผเข้ากอดกันด้วยน้ำตา เจ้าของบ้านหันไปหาช่างไม้ แต่ช่างไม้กำลังเก็บเครื่องมือเตรียมเดินทาง เขารีบกล่าวว่า "อยู่ต่อเถอะ ยังมีงานอีกมากให้คุณทำ!" ช่างไม้ตอบว่า "ผมยังต้องไปสร้างสะพานอีกหลายแห่ง" นี่เป็นนิทานสอนใจ มิใช่เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ แต่มีความจริงอันยิ่งใหญ่ซ่อนอยู่ "โลกของเรามีคนสร้างกำแพงมากพอแล้ว สิ่งที่โลกต้องการคือคนสร้างสะพาน" นักบุญโยซาฟัตยอมเสียชีวิตเพื่อสร้าง

สะพานแห่งเอกภาพระหว่างคริสตชน แล้วเราล่ะ? ในครอบครัวของเรา ในชุมชนวัดของเรา เรายังมีกำแพงอะไรที่ต้องรื้อถอน และมีสะพานอะไรที่เราควรเริ่มสร้างตั้งแต่วันนี้?

สรุปภาพรวมข้อคิดในวันนี้

วันนี้เมื่อเรามองดูชีวิตนักบุญโยซาฟัต ขอให้เราจดจำความจริงสามประการ *1) ความรักสำคัญกว่าความต้องการเอาชนะ 2) เอกภาพไม่ได้เกิดจากการบังคับ แต่เกิดจากความจริง ความยุติธรรม การเคารพกัน และการให้อภัย และ 3) พระอาณาจักรของพระเจ้าเริ่มต้นขึ้น เมื่อเรายอมให้พระเยซูเจ้าทรงเปลี่ยนหัวใจของเรา*

ในโลกปัจจุบันที่เต็มไปด้วยสงคราม ความแตกแยกทางศาสนา ความขัดแย้งทางการเมือง และความแตกต่างทางความคิดเห็น พระศาสนจักรต้องเป็นเครื่องหมายแห่งการคืนดี ไม่ใช่เป็นส่วนหนึ่งของความเกลียดชัง

ขอให้เราออกจากพิธีมิสซาวันนี้ พร้อมกับตั้งใจทำสิ่งหนึ่งที่เป็นรูปธรรม อาจเป็นการโทรศัพท์ไปหาคนที่เราไม่ได้พูดด้วยนานแล้ว การกล่าวคำขอโทษ หรือการหยุดพูดจาทำร้ายผู้อื่น เพราะบางครั้ง อัศจรรย์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดไม่ได้เกิดขึ้นเมื่อคนตายกลับฟื้นคืนชีพ แต่เกิดขึ้นเมื่อความรักที่ตายไปแล้วในหัวใจของคนสองคนกลับมีชีวิตอีกครั้ง ขอให้นักบุญโยซาฟัต ผู้ยอมหลั่งเลือดเพื่อเอกภาพ วิงวอนเพื่อเรา ให้เรากล้าเป็นผู้สร้างสันติภาพ และเป็นเครื่องหมายแห่งพระอาณาจักรของพระเจ้าในโลกนี้

เกร็ดประวัติศาสตร์เพิ่มเติมที่น่าสนใจ

1. ร่างของนักบุญโยซาฟัตอยู่ในมหาวิหารนักบุญเปโตร

ปัจจุบันพระธาตุของท่านประดิษฐานอยู่ในมหาวิหารนักบุญเปโตร กรุงวาติกัน นับเป็นเครื่องหมายสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างพระศาสนจักรตะวันออกกับตะวันตกท่านได้รับการประกาศเป็นนักบุญใน ค.ศ. 1867 โดยพระสันตะปาปาปีโอที่ 9 นับเป็นบุคคลสำคัญจากพระศาสนจักรคาทอลิกจารีตตะวันออกที่ได้รับการประกาศเป็นนักบุญ ณ กรุงโรม

2. คาทอลิกไม่จำเป็นต้องประกอบพิธีกรรมเหมือนกันทั้งหมด

นักบุญโยซาฟัตเป็นคาทอลิกจารีตไบแซนไทน์ ซึ่งมีพิธีกรรม บทเพลงศักดิ์สิทธิ์ และธรรมประเพณีแตกต่างจากจารีตละติน ท่านปกป้องเอกลักษณ์ของคริสตชนตะวันออก พร้อมกับยืนยันเอกภาพกับพระสันตะปาปา เป็นบทเรียนสำคัญว่าเอกภาพในพระศาสนจักรสามารถดำรงอยู่ท่ามกลางความหลากหลายได้

วิษณุ ธัญญอนันต์ เจ้าอาวาสวัดเซนต์จอห์น ลาดพร้าว กรุงเทพฯ